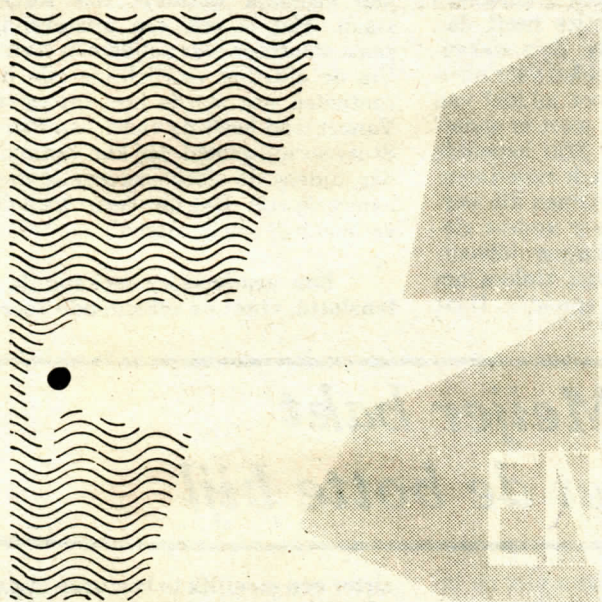

BINNENDIEKS

BOETENDIEKS

door DAVID HARTSEMA

Het is der din op 't lest toch van komen: Lianne heur ploat is oet en aal dij der aan mitwaarkt hemmen, binnen der biesunner wies mit. Kommissoare van Keuningin het eerste ploat aanboden kregen, werden mooie woorden zegd, fotograaven flitsten van ale kanten, kritieken ien kraanten binnen biezunner gunsteg en volgens leste berichten zel Pim Jacobs hom aankomen zundaag tussen 10 en 11 uur veur Hilversum 3 bespreken.

Ook ien Duutsland is min slim wies mit Lianne, woar onner bedrieven heur daarde t.v.-optreden al weer opnomen is.

Dat liekt dus aalmoal nait zo min, moar toch mos der hail wat oet 't stro zet worden en mos je het sums veur helsedeuren weg hoalen, veurdat 't ainmoal zowied is. En doar wol 'k joe vandoag ais over vertellen.

Bie 't verschienen van

31 mei '80

Joaren leden, dou ik nog programma's as „Potjebulen” veur de RONO schreef, prakkezaaierde ik nou en din wel ais over 'n Grunneger ploat dij der toch ain keer komen mos. 'n Ploat mit ons aigen identiteit, woar Grunnegers heurzulm ien herkenden konden. Nait 'n imitoatsie van wat der ien 't westen, honnerd ien 'n stieg, op ploat zet wordt, nait „Grunnen-Plat” mit wat gekmaal en duvelsmaal en 'n sauske van wat gekope folklore der overhin gob-beld, moar gewoon 'n ploat mit ons aigen wies, moar din goud.

As je 'n zangeres hemmen dij zingen kin en leuft ien wat ze zingt, as je goie arrangementen hemmen en melodieën en teksten en musci, 'n fotograaf en 'n producer dij het haildaail ien de vingers hemmen, din mout dat toch ain keer belukken.

Woarom zol het Grunnegers altied ien de houk zitten blieven mouten woar de klappen valen? Woarom zol 'n goud laid ien het dialect ainlieks minner wezen as welk laid ien welke aner toal ook? Zo docht ik, moar minsen dij mie doarover heurden, verkloarden mie opslag veur gek, want zukswat kin je joe ien Nederland - zo zeden zai woar grammofoonpoatenmaatschappijen draaien om Ingels en Nederlands en woar de regio gain tel ien reken is - moar het beste gauw oet de kop zetten.

En de praktiek leek heur 't grootste geliek van de wereld te geven.

Moar toch kreeg we 'n poar aanbaidens.

Zo wer we oetnuigd om mit te doun op 'n ploat mit fanfarekorpsen en zangkoren en zo. Dat leek ons toch nait zo'n goie kombinoatsie en daarom heb we dat ofkitst.

Veur de promotie van Grunnen kon messchains wel 'n ploat moakt worden, want ien wezen waas dat toch ook 'n goie Grunneger zoak.

Dus heb we gesprekken had mit minsen dij doarover goan en dij ons optreden belusterd hemmen; mit 'n kanner heb we meugelkheden bekeken en nog ais bekeken. Moar 't is bie bekieken bleven; haile boudel bleef op zien gat zitten, schot kwam er nait ien.

Onner bedrieven gingen wie verder mit ons optredens, van Ter Oapel tot aan Termunterziel, van Martinihal tot aan „De Zeearend” ien Zoltkamp.

Dou wie 'n keer ien Bavvelt optraden, kwam der dou 't doan waas, 'n Vrais op ons tou, dij zee: „Ik wol dat wie ien Vraisland haren, wat joe hier hemmen. En Lianne, doar mingel ze ien Grunnen wies op wezen: dat is 'n groot talent”.

Wie werden der stil van.

'n Grunninger ploat

Ien 't Geert Teissintrum op Knoal kwam 'n jongkerel op ons of, dij zee: „Mien olluu hemmen thoes allinneg moar Nederlands tegen ons proat. Moar vanaovend heb ik veur 't eerst van mien levent begrepen, dat ik Grunnegers dink en Grunnegers vuil”.

En nait zo laank leden, op dij oavend ien Winschoot, kwam der ain noast mie zitten, dij vroug: „Kin je mie nog?”

- „Nee”, zee ik, wat volkomen noar waarhaid waas. - „Ik waas der ook bie”, zee hai, „dou joe veur „Sikkom” ien Stadsknoal speuld hemmen.

Dou ik noar hoes tou fietste, docht ik bie miezulm: der mout wat gebeuren. - Nōū, en dou heb wie de groep „Tōrf” opricht en binnen aan de slag goan”.

Zuk reakties van jonge minsen, dat dut joe deugd, net zo goud as de woarden van 't publiek woar je veur optreden.

Onner bedrieven kon ik Lianne ien 'n kort televizeieprogramke bringen over Huizinge, woar ze twij Grunninger laidjes ien zong. Ien Hilversum kwammen der reactivities dat het aine zo'n mooi Fraans chansen waas (!). Minsen dij het program mouken, wazzen slim over Lianne tevreden, moar 'n groter t.v.-program, dat nou onner bedrieven al meer as 6 joar ien Hilversum legt en woar zai ien zain loaten kon, wat ze nog meer kon, wer te duur, aal haar we al hail wat besprekens had mit regisseur en „grafische vormgever”, wat biezunner goud klikte. Moar ik dink, dat ze doar ien Hilversum 'n haile grote ieskast hemmen, woar veur joaren ien kin.

Ik haar 'n televizeieprogram schreven over Vraisland en dou dat oetzonden wer, docht ik ien mien onneuzelheid, dat nou Grunningen aan de beurt waas, moar dou ik dat veurstelde, kreeg, ik 'n braif weerom dat volgens heur-anners as Vraisland-Gunningen nait 'n aigen cultuur haar.

Dou bin ik aanbraand en schreef 'n dikke braif terug, woarin ik punt veur punt het aigene van de Grunninger cultuur oetwaarkt heb. Ze schreven loater, dat ze overtuugd wazzen. Moar de opdracht veur 'n t.v.-program over Grunningen mout nog kommen.

Ik kreeg wel 'n opdracht van mien meziekoeftgever (oet het westen) om ien vattien doagen 'n Ingelze lp te schrieven veur 'n Amerikoan mit nait veul hoar op kop.

Dou oetgever doarmit noar Amerika vloog, zee Amerikoan, dat hai allinneg moar teksten van Amerikoanen hemmen wol. Dat waas din dat, moar dou lait ik hom 't

ontwerp van ons Grunninger lp zain. Hai vuilde der wel veur, moar kon hom-ien 't westen - naarns kwiet.

Gelukkeg wol 't Grunninger Bouk der wel achter stoan, moar dij konden het, omdat ze krap bie kas binnen, moar haile beschaiden opzetten.

Wie wazzen haile blied mit heur initiatief, moar wollen, as 't kon, toch 'n volwossen ploat moaken, dij ook muzikoal de toets van elke kritiek deurstoan kon. Schaande, din nog moar wat laanger geduld hemmen.

Deur mien Ingelze teksten kreeg ik kontakt mit 'n grote grammofoonploatenmaatschappij ien 't westen, dij enthousiast wer. Der zol 'n demoband moakt worden.

Dat ging deur. 'n Haile daag bin we der mit 'n kanner hin west en hemmen ien studio's de demoband opnomen.

Moar dou alles regeld waas veur de opnoames ien augustus, en padie musici dij mitwaarken zollen, zulfs heur veekaanzies derveur verzet haren, kwam der ain daag veur de opnoames begunnen zollen 'n telegram dat het nait deurging.

Ze wazzen desnoods nog wel genegen, om „'n low budget lp” te moaken, 'n ploat mit annerhaalve gitaar, wat zo goud as niks kost. Moar dat wollen wie nait.

Omreden wie minsen op heur woord vertrouwd haren en niks ien 'n kontrakt op papier stoan haren, kon we wel op 't dak zitten goan te kraaien melken. Van zukswat leer je, je worden der wiezer van. Moar wie wazzen nait van plan, om het der bie zitten te loaten. Dus heb we alles ofschreven en beld, en wie kregen 't zover, dat 'n directeur van 'n aner moatschappij van Lianna nait ain lp moaken wol, moar ook zulfs 'n twijde, ien 't Nederlands. Hai wol der doadelk wel veur taiken.

Dou heurden wie, dat de jonges van North Star oet Spitsbergen ook mit ons ien zee wollen. Jonge, enthousiaste kerels, dij van 't begun of aan dat wie kontakt mit heur kregen, loofd hemmen ien woar wie mit bezeg wazzen. En mit dij jonges, mit Jur Eckhardt as producer, is 't aan goan.

Zai hemmen der alles aan doan, der is niks aan spoard. Ed Wennink het ale arrangementen schreven en degenen dij mitwaarkt hemmen, stoan der haildaal achter. Dat is te heuren en te zain. En Polydor bringt hom oet.

En doar legt ploat nou. Veur ons is 't 'n stukje Grunningen-promotion, ons aigen gezicht. Ik hoop, dat ie der ook zo over dinken.